

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 378/2020-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Roberta Šorla predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 To 94/2019-770 z 9. januára 2020, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie :

I.

St'aznostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2020 doručená ústavná s'aznosť (zo 6. júla 2020) [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „s'azovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 94/2019-770 z 9. januára 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej s'aznosti a jej príloh vyplýva, že s'azovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 19/2018 z 26. marca 2019 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) uznaný vinným zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

3. Zároveň bol s'azovateľovi uložený trest v zmysle § 194 ods. 3 a § 38 ods. 3 s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 1 s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa s'azovateľovi výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona sa s'azovateľovi určila skúšobná doba probačného dohľadu v trvaní 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 2 s použitím § 51 ods. 4 písm. e) Trestného zákona sa s'azovateľovi uložila povinnosť osobne sa ospravedlniť poškodenej [REDACTED].

4. Sťažovateľ podal proti prvostupňovému rozsudku v časti, ktorou bol uznaný vinným, odvolanie, ktoré krajský súd zamietol ako nedôvodné podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

5. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uviedol: „... *Odvolanie sťažovateľ podal najmä z tých dôvodov, že rozsudok okresného súdu bol v ním napadnutej časti nedôvodný, neodôvodnený, a teda arbitrárny. Okresný súd pri rozhodovaní nepostupoval v súlade s ust. § 2 ods. 12 Tr. por., pričom nesprávne vyhodnotil jednotlivé v konaní vykonané dôkazy.*

... okresný súd nepostupoval dôsledne pri hodnotení dôkazov v zmysle ust. § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorého orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

... okresný súd bral na účely skutku porušovania domovej slobody v úvahu selektívne len dôkazy, resp. tú ich časť, ktorá vyznievala v prospech poškodenej ml. [REDACTED] [REDACTED]...

... Opis skutkových zistení v rozsudku bol totiž oproti obsahu reálne vykonaných dôkazov v ich relevantnej časti výrazne skráteneý..., následkom čoho v tomto zostali opomenuté významné skutočnosti priamo preukazujúce, že skutok porušovania domovej slobody sa nestal...

Sťažovateľ v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu priamo namietal, že citované závery okresného súdu sú nedôvodné, pričom sú v priamom rozpore s obsahom vykonaných dôkazov...

... Sťažovateľ závery okresného súdu v odvolaní napádanej časti označil za závery, ktoré sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, z ktorého dôvodu rozsudok v danej časti označil za arbitrárny, stojaci v rozpore so základným právom na spravodlivý proces, ktorý vyplýva z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Súčasne tiež sťažovateľ rozsudok okresného súdu namietal z pohľadu jeho neodôvodnenosti, a teda pre jeho nepreskúmateľnosť.

... Dovolanie, ani obnova konania v danom prípade nie sú v zmysle Trestného poriadku prípustné...

... Sťažovateľ na účely sťažnosti konštatuje, že k porušeniu namietaných práv krajským súdom došlo tým, že tento aplikoval na jeho vec právne predpisy... spôsobom, ktorým zásadne poprel účel a význam aplikovanej právnej normy, teda ústavne nekonformne.“

6. Napokon sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na konanie prijal nálež v tomto znení:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] no súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jeho právo na účinný prostriedok nápravy zaručené čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/94/2019 - 770 zo dňa 09.01.2020 porušené bolo.

2. Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/94/2019 - 770 zo dňa 09.01.2020 o vec vracia Krajskému súdu v Trenčíne, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] na adresu jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], advokáta, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

7. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol: „... Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdených trestných činov je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové, ale i právne závery, pričom pri hodnotení dôkazov postupoval dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, ktoré v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. aj podrobne a vecne správne v napadnutom rozsudku odôvodnil. Skutočnosť, že sa obžalovaný a prokurátor nestotožňujú so skutkovými, či právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku a naopak ponúkajú iné hodnotenie dôkazov, nemôže

sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Naopak je potrebné poukázať na to, že súd prvého stupňa v rozhodnutí podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania skutku pod bodom 1) obžaloby a naopak prečo vykonanými dôkazmi nebolo nepochybne preukázané spáchanie skutku pod bodom 2) obžaloby. Jeho správne skutkové a právne závery vo vzťahu k uznanej vine majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní, vrátane záveru o naplnení subjektívnej, ako aj objektívnej stránky zločinu porušovania domovej slobody...

Vo vzťahu tomuto výroku o vine je obžalovaný usvedčovaný výpoveďou svedkyne [REDAKOVANÉ], podporenej výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ] a mal. [REDAKOVANÉ], pričom okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vysvetlil aj napriek určitým rozporom v ich výpovediach, prečo dospel k nepochybnému záveru, že skutok pod bodom 1) obžaloby sa stal a spáchal ho obžalovaný, keďže na podklade uvedených výpovedí bol preukázaný vstup obžalovaného do bytu napriek prejavenej nesúhlasu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ktorá ho posielala preč) s použitím násilia, odstrčením, čo priamo videl (aj keď len zozadu poškodenej) svedok [REDAKOVANÉ] a skutočnosť, že obžalovaný vstúpil následne do bytu vyplýva z výpovede [REDAKOVANÉ] i z výpovede mal. [REDAKOVANÉ], ktorú súd vyhodnotil ako vykonanú zákonným spôsobom. Správne okresný súd uviedol, že z hľadiska naplnenia znakov žalovaného trestného činu je v zásade bez významu, či dvere bytu stihol otvoriť maloletý, alebo poškodená [REDAKOVANÉ], keďže prvok násilia smerujúci k vynúteniu vstupu do bytu vyplýva tak z výpovede poškodenej [REDAKOVANÉ], ale i svedka [REDAKOVANÉ]. Krajský súd uvádza, že obsiahle odvolacie námietky obžalovaného sú v podstate len opakovaním obhajobných námietok uvádzaných už pred okresným súdom, ktorý sa s nimi riadne vysporiadal a v zásadných smeroch odôvodnil prečo obrane obžalovaného neuveril a naopak prečo uveril výpovediam, na podklade ktorých uznal vinu obžalovaného z tohto trestného činu. Keďže skutkové zistenia a právne závery okresného súdu, ako to vyjadril v písomnom vyhotovení svojho rozsudku majú podklad vo vykonanom dokazovaní, s podrobnejším odôvodnením odvolací súd plne odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým sa stotožnil a odvolanie obžalovaného voči výroku o vine nepovažoval za dôvodné.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248, § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

14. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

III.

Predbežné prejednanie návrhu

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza argumenty, ktoré použil v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku a s ktorými sa podľa neho krajský súd buď nevysporiadal vôbec, prípadne nie dostatočne a neprikladal im takú váhu ako sťažovateľ, ktorý ich, naopak, pokladal za dostatočný podklad pre ním presadzovaný záver, že skutok, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, sa nestal.

16. Krajský súd v napadnutom uznesení zhrnul, z akých vykonaných dôkazov vychádzal okresný súd pri rozhodnutí o vine sťažovateľa, pokiaľ ide o zločin porušovania domovej slobody, pričom nie je nutné, aby každý vykonaný dôkaz separátne analyzoval, pretože tomu sa venoval už okresný súd, na ktorého odôvodnenie krajský súd odkazuje, na ktorý nadväzuje a s ktorým tvorí jeden celok v rámci riadneho konania. Pritom okresný súd v prvostupňovom rozsudku vyhodnotil argumenty sťažovateľa týkajúce sa najmä spochybňovania vierohodnosti výpovedí poškodenej a svedkov ako nedôvodné.

17. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

18. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a základnými právami, ako aj právami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľa (zrušenie napadnutého uznesenia a jeho vrátenie na ďalšie konanie, ako aj priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu